

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1546. usque ad annum 1549

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118529

Caput XIV. De cognoscendis caassis civilibus exemptorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66608](#)

censuit. Altera est tunc, quando ip-
sæcul. XVI.
sæcul. XVI.
Decre-
sis cujusdam Ecclesiæ regimen commi-
tum, nifi
attra-
Eccle-
i alii
eun-
tum,
neus?
benefi-
inan-
orte-
s in-
ebat,
ant,
quod
gnos
cen-
c Re-
eteris
verbis
ntur,
quod
olinæ
quod
orum
per-
fful-
tan-
non
dio.
vi cu'
Decre-
, nifi
tum,
attri-
Eccle-
i alii
eun-
tum,
neus?
benefi-
inan-
orte-
s in-
ebat,
ant,
quod
gnos
cen-
c Re-
eteris
verbis
ntur,
quod
olinæ
quod
orum
per-
fful-
tan-
non
dio.
censuit, certumque Beneficium contulit. A C. 1547.
Enimvero hac voce *Ordinatio Gratianus*
tam in hac, quam in priori significatione
utitur. Cum ergo Episcopus quivis ex
jure communi plenam Ministros Eccle-
siæ instituendi potestatem habeat, ne-
cessè est, ut illos vel per se, vel per
alios examinet, ut de aptis eorum do-
tibus certus sit: hæc tamen Regula
plures patitur exceptiones circa Abba-
tes, Capitula, & Prælatos inferiores,
ut apud Juris Canonici peritos videre est.

CAPUT XIV.

*De cognoscendis cauſis civilibus ex-
emptorum.*

In exemptorum cauſis constitutio Innocentii
IV. que incipit: Volentes in generali
Concilio Lugdunensi edita servetur, quam
eadem sacrosancta Synodus innovandam cen-
suit, & innovat, addendo insuper, quod
in civilibus cauſis mercedum, & miserabi-
lium personarum, Clerici sacerdtales, aut
regulares extra Monasterium degentes, quo-
modolibet exempti, etiamsi certum Judicem
a Sede Apostolica Deputatum in partibus
habeant; in aliis vero, si ipsum Judicem
non habuerint, coram locorum Ordinariis,
tanquam in hoc ab ipsa Sede delegatis, con-
veniri,

Sæcul. XVI. *veniri, & jure medio ad solvendum debitum*
A.C. 1547. *cogi, & compelli possint, privilegiis, exemptionibus, conservatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus, adversus præmissa nequaquam valituri.*

Ceterum advertere juvat, quod nulli in Galliis dentur Clerici ab Episcoporum jurisdictione exempti, ac soli sint Regulares, qui proprie Episcopis non sunt subjecti, licet olim Abbates, & Monachi his æque ac Clerici essent subditi, (*) prout ex pluribus elucet Conciliis, unde Episcopi ex jure antiquo plenam in Regulares jurisdictionem exercebant, hique a prima origine sua illis erant subditi: Successu autem temporis summi Pontifices Monasteria ab Ordinariorum jurisdictione exemerunt, estque nonnullorum opinio, quod S. Gregorius Magnus præ ceteris primus hunc illis favorem concesserit. Non desunt tamen varii casus, in quibus Regulares, quantumvis exempti, Episcoporum tamen jurisdictionem agnoscere, eorumque disciplinæ sese subjecere tenentur, nam I. eisdem subduntur in omnibus, quæ curam animarum ac Sacramentorum administrationem concernunt; circa ea enim Episcopo rationem reddere ejusque visitationi ac cor-

---

(*) Supple, *circa aliqua.*

rectioni subjacere adstringuntur. II. In ^{Sæcul. XVI.}
rebus fidei, licet exempti sint, Episco- ^{A.C. 1547.}
porum judicio stare tenentur, cum hi
sint doctrinæ Magistri. III. Quando
agitur de crimine a Regulari perpetra-
to, ac procedendum est *in forma judicij*,
tunc ex Aurelianensi Decreto Art. 21.
necnon ex Pontificum decisionibus, ex-
cluso omni alio Judice, hujus caussæ
cognitio ad Episcopum pertinet. IV. In
Galliis quoque Episcopi judicant de om-
nibus noxis a Regularibus contra Eu-
charistiæ Sacramentum commissis. V.
Juxta Henrici IV. statutum Episcopus
Religiosos ad vitam suo instituto con-
sonam, necnon ad observandam Mona-
sticam disciplinam adstringere potest,
sique eorum Superiores ab Episcopo ad-
moniti suos subditos non corrigant, tum
evoluto semestri ipsimet eos corripere,
ac malis exinde forte emergentibus re-
medium opponere possunt. VI. Si Re-
ligiosus anathemate vel *a Jure*, vel *ab*
homine irretitus sit, Episcopus denun-
tiare valet, quod ille sit vitandus. VII.
Pariter Regulares Episcopis subjecti sunt
eo, tantoque tempore, quanto in Prio-
ratibus, Capellis, vel ædibus Episco-
pali jurisdictioni obnoxii agunt. VIII.
Ab Episcopis etiam illi, quibus anima-
rum cura demandatur, confirmatio-
nis, atque institutionis literas accipiunt.

U 3

IX.

Sæcul. XVI IX Extra suas Ecclesiæ sine licentia,
A.C. 1547. aut in propriis Ecclesiæ reclamante E-
 piscopo ad populum dicere, Indulgen-
 tias denuntiare, SS. Sacramentum ex-
 ponere, excommunicatos, qui jam sunt
 denuntiati, absolvere, aut in Dioecesi
 absque Episcopi permisso Eleemosynas
 colligere nequeunt. X. Denique ejus
 jurisdictioni subduntur, quando in ex-
 ercenda jurisdictione, vel administra-
 dis Sacramentis graves committunt er-
 rores: si vero obedire renuunt, eorum
 Ecclesiæ interdicto subjici queunt (*).

CAPUT XV.

*De Ordinariorum Jurisdictione in
Hospitalia.*

*Curent Ordinarii, ut Hospitalia quæcum-
que a suis Administratoribus, quocun-
que illi nomine censeantur, etiam quomodo-
libet exemptis, fideliter & diligenter guber-
nentur, constitutionis Concilii Viennensis,
quæ incipit, quia contingit, forma ser-
vata, quam quidem constitutionem eadem
sancta Synodus innovandam duxit, &
novat, cum derogationibus in ea contentis.*

Igitur

(*) Hanc in rem plures, eaque gravissimæ
 fieri possent, ac deberent animadversiones,
 sed quid demum hæc ad Historicum?